

Ozanimod (Zeposia®)

bij colitis ulcerosa

N-IBD Informatiefolder

uitgave februari 2024

Deze folder is tot stand gekomen door samenwerkende IBD-verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en MDL-artsen binnen respectievelijk het N-IBD en de ICC en in samenwerking met Crohn&Colitis NL, als vertegenwoordiger van IBD-patiënten. Deze folder is ontwikkeld conform N-IBD richtlijnen om uniformiteit binnen de voorlichting ten aanzien van IBD-patiënten in Nederlandse zorginstellingen na te streven. Op basis van goed hulpverlenerschap kan onder bepaalde omstandigheden van de inhoud worden afgeweken. De inhoud van de folders kan wijzigen in de loop van de tijd. Het N-IBD en de ICC wijzen er op dat aan de inhoud van deze uitgave geen rechten of plichten kunnen worden ontleend. Het staat u vrij uw bedrijfslogo te gebruiken naast het N-IBD logo.

Uw behandelaar heeft met u gesproken over een behandeling met ozanimod (Zeposia®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Het is echter géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelaar terecht.

Algemeen

Tot nu toe is de oorzaak van colitis ulcerosa niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij de ziekte voor kunnen doen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen. Als u deze medicijnen afbouwt of stopt, dan kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Uw behandelaar schrijft ozanimod voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen. Ozanimod behoort tot de groep van immunosuppressiva, ook wel afweeronderdrukkers genoemd. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke afweerreactie van het lichaam onderdrukken.

Ozanimod is een zogenoemde sфingosine-1-fosfaat (S1P)-receptormodulator. Het zorgt ervoor dat witte bloedcellen (T-lymfocyten) worden vastgehouden in de lymfeklieren. Daardoor hebben de witte bloedcellen veel minder kans om zich naar de darm te verplaatsen en treden er minder ontstekingen op in de darmen.

Voorzorgsmaatregelen

Omdat ozanimod het afweersysteem onderdrukt, kunnen bepaalde ziekten plotseling actief worden. Bijvoorbeeld tuberculose (TBC) en hepatitis (besmettelijke virusinfectie van de lever). Je kunt tuberculose en hepatitis meedragen zonder dat je hiervan klachten hebt. Bij alle patiënten wordt voor de start met ozanimod gekeken of er een vroegere besmetting met tuberculose heeft plaatsgevonden. Dit wordt gedaan met een röntgenfoto van de longen en eventueel een huidtest (Mantouxtest) en/of bloedafname (IGRA). Een eventuele besmetting met hepatitis wordt getest via een bloedafname. Tot slot wordt eenmalig de bloeddruk gemeten en wordt er ook een hartfilmpje (ECG) gemaakt om eventuele hartritme- en geleidingsstoornissen uit te sluiten.

Gebruik

Ozanimod (Zeposia®) wordt in tabletvorm toegediend. De dosering wordt in een opbouwschema opgehoogd. Dit opbouwschema ziet er als volgt uit:

- Dag 1 t/m 4: eenmaal per dag één tablet van 0,23 milligram.
- Dag 5 t/m 7: eenmaal per dag één tablet van 0,46 milligram.
- Vanaf dag 8: eenmaal per dag één tablet van 0,92 milligram, dit is in principe de onderhoudsdosering.

In overleg met uw behandelaar kan een afwijkend schema worden afgesproken.

Bijwerkingen

Zoals bij elk medicijn kan het gebruik van ozanimod bijwerkingen geven. Niet iedereen heeft daar last van. De meest voorkomende bijwerkingen zijn:

- lage hartslag en daling van de bloeddruk, mogelijke klachten hierbij zijn: duizeligheid, vermoeidheid, misselijkheid en/of hartkloppingen
- licht verhoogd risico op huidkanker
- verhoging van de bloeddruk
- verhoogde gevoeligheid voor infecties
- afname van aantal witte bloedcellen
- leverfunctiestoornis
- vochtophoping in de gele vlek van het netvlies (macula oedeem).

Naast bijwerkingen die relatief vaker voorkomen, zijn er ook bijwerkingen die minder vaak voorkomen. Bij iedere mogelijke bijwerking dient u contact op te nemen met uw behandelaar.

Wisselwerkingen met andere geneesmiddelen

Ozanimod kan in sommige gevallen niet gelijktijdig worden gebruikt met bloedverdunnende medicatie zoals clopidogrel en medicatie die het hartritme beïnvloed (bijvoorbeeld bètablokkers). Overleg bij twijfel met uw behandelaar.

Zwangerschap en borstvoeding

Indien u een kinderwens heeft, overleg dan altijd eerst met uw behandelaar over deze wens en wat het gebruik van ozanimod hierin betekent. Vooral nog wordt het gebruik van ozanimod tijdens de zwangerschap en het geven van borstvoeding ontraden omdat hier nog te weinig informatie over beschikbaar is.

Autorijden

Ozanimod geeft geen sufheid of slaperigheid. U mag gewoon autorijden gedurende de behandeling.

Vaccinaties

Vaccinaties zijn mogelijk minder effectief als u ozanimod gebruikt. Vaccinaties met een vaccin dat bestaat uit verzwakte levende virussen of bacteriën, worden ontraden bij gebruik van ozanimod. Denk hierbij aan de gele koorts vaccinatie, tuberculose (BCG), bof, mazelen, rode hond (BMR), rotavirus en sommige vaccinaties voor varicella (waterpokken). Als een van deze vaccinaties toch nodig is, raadpleeg dan eerst uw behandelaar.

Voor meer informatie rondom vaccinaties, verwijzen wij u graag naar de folder “Vaccinaties en reizen bij IBD”.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, neem dan contact op met uw behandelaar.

Crohn&Colitis NL: voor ervaringen en meer informatie

Heeft u IBD en wilt u praten met iemand met dezelfde ziekte om uw vragen en ervaringen te delen?

Of wilt u meer weten over het leven met IBD? Crohn&Colitis NL – de patiëntenorganisatie voor mensen met colitis ulcerosa en de ziekte van Crohn - is er voor u en helpt u graag verder:

www.crohn-colitis.nl en www.facebook.com/groups/ccuwnbesloten